

9.2.2015

B8-0137/2015

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o humanitarni krizi v Iraku in Siriji, zlasti v zvezi z Islamsko državo (2015/2559(RSP))

Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Ivo Vajgl, Beatriz Becerra Basterrechea, Louis Michel, Pavel Telička, Petr Ježek, Ivan Jakovčić, Gérard Deprez, Javier Nart, Hilde Vautmans, Petras Auštrevičius, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Marielle de Sarnez, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Dita Charanzová, Izaskun Bilbao Barandica
v imenu skupine ALDE

B8-0137/2015

Resolucija Evropskega parlamenta o humanitarni krizi v Iraku in Siriji, zlasti v zvezi z Islamsko državo (2015/2559(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iraku in Siriji,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve o Iraku in Siriji, zlasti z dne 15. decembra 2014,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Iraku in Siriji z dne 30. avgusta 2014,
 - ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Iraku in Siriji,
 - ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov št. 2139 (2014), 2165 (2014) in 2170 (2014) in resolucije sveta Združenih narodov za človekove pravice S-22/1,
 - ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne preiskovalne komisije Združenih narodov o Sirski arabski republiki „*Rule of Terror: Living under ISIS in Syria* (Strahovlada: življenje v Siriji pod vladavino ISIS)“ z dne 14. novembra 2014,
 - ob upoštevanju sklepnih ugotovitev o združenem drugem, tretjem in četrtem rednem poročilu o Iraku, ki ga je Odbor za pravice otrok objavil 4. februarja 2015;
 - ob upoštevanju izjav generalnega sekretarja Združenih narodov o Iraku in Siriji,
 - ob upoštevanju izjave z vrhovnega srečanja zveze Nato z dne 5. septembra 2014,
 - ob upoštevanju smernic EU za spodbujanje in varstvo svobode veroizpovedi ali prepričanja, sprejetih 24. junija 2013,
 - ob upoštevanju sklepov pariške konference o varnosti v Iraku z dne 15. septembra 2014,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Irak na drugi strani in svoje resolucije z dne 17. januarja 2013 o tem partnerstvu¹,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je nasilna kriza v Siriji, ki je izbruhnila zaradi državnega in terorističnega nasilja, povzročila humanitarno katastrofo brez primere v nedavni zgodovini, saj je bilo ubitih več kot 200 000 ljudi, večinoma civilistov, več kot 7,6 milijona oseb je notranje

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0023.

razseljenih, več kot 12,2 milijona Sircev v Siriji pa nujno potrebuje pomoč; ker je več kot 3,8 milijona Sircev zbežalo iz države, v glavnem v Libanon (1 160 468 beguncev), Turčijo (1 623 839), Jordanijo (621 773), Irak (235 563) in Egipt/severno Afriko (160 772);

- B. ker so humanitarne razmere v Iraku vse slabše, nastale pa so zaradi konflikta ter nasilja in represije teroristične organizacije Islamska država (IS), in ker več kot 5,2 milijona ljudi nujno potrebuje humanitarno pomoč in je več kot 2,1 milijona Iračanov notranje razseljenih; ker na območjih, ki so pod nadzorom Islamske države, živi 3,6 milijona ljudi, od tega jih 2,2 milijona nujno potrebuje pomoč, in jih je še posebej težko doseči;
- C. ker številni begunci in notranje razseljene osebe niso registrirani, zaradi česar nimajo dostopa do prepotrebne humanitarne pomoči in osnovnih varstvenih ukrepov;
- D. ker je teroristična organizacija IS z uporabo brutalnega in vsesplošnega nasilja zavzela dele severozahodnega Iraka, tudi drugo največje mesto Iraka Mosul, in ker so temu sledile usmrtitve iraških državljanov po hitrem postopku, uvedba stroge interpretacije šeriatskega prava, uničenje šiitskih, sufističnih, sunitskih, jazidskih, kurdskih in krščanskih verskih objektov in svetišč ter barbarska grozodejstva nad civilnim prebivalstvom, ki zlasti vplivajo na ženske in otroke;
- E. ker so se nekdanji vojaški uslužbenci iraške vojske pridružili IS in ker vojsko pesti korupcija, kar ovira učinkovit odziv na IS;
- F. ker so leta represije in politika identitete zanetile etnične napetosti in nasilje, ki se sedaj sprošča, kar vodi do hudih kršitev mednarodnega humanitarnega prava s strani udeleženih v konfliktu, posledično pa trpijo Iračani vseh etničnih pripadnosti in veroizpovedi;
- G. ker je teroristična organizacija IS nelegitimna in je na območju, ki je pod njenim nadzorom, ustanovila nezakonita, tako imenovana islamska sodišča, ki kruto in nehumano kaznujejo moške, ženske in otroke; ker je IS objavila kazenski zakonik, v katerem so navedeni zločini, ki se kaznujejo z barbarskimi in srednjeveškimi oblikami nasilja, kot so amputacije, kamenjanje in križanje;
- H. ker je IS začela sistematično kampanjo etničnega čiščenja v severnem Iraku in Siriji ter izvaja vojna hudodelstva zoper pripadnike etničnih in verskih manjšin, vključno z množičnimi poboji in ugrabitvami; ker so Združeni narodi že poročali o načrtnih pobojih, prisilnih spreobrnitvah, ugrabitvah, posilstvih, tihotapljenju in ugrabitvah žensk, zasužnjevanju žensk in otrok, novačenju otrok za samomorilske bombne napade, spolnih in fizičnih zlorabah ter mučenju; ker so krščanska, kurdska, jazidska, turkmenistanska, šabaška, kakajska, sabejska in šiitska skupnost pa tudi mnogi Arabci in sunitski muslimani tarča napadov IS;
- I. ker so bili verski odpadniki in pripadniki LGBT tarče in žrtve nehumanega nasilja;
- J. ker so bili sunitski Arabci po zapisih organizacije *Human Rights Watch* tarča povračilnih napadov šiitskih milic, ki so nekaznovano izvajale ugrabitve, usmrtitve po hitrem postopku, mučenje in množično razseljevanje več tisoč družin;

- K. ker je po navedbah Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce skoraj polovica vseh Sircev izgubila dom, 40 % beguncev pa je prisiljenih živeti v neprimernih razmerah; ker po podatkih Združenih narodov trije od štirih Sircev živijo v revščini, brezposelnost pa je presegla 50 %; ker dve tretjini sirskih beguncev v Jordaniji živita pod pragom revščine, 55 % beguncev v Libanonu pa živi v neprimernih zatočiščih; ker sta se v državah gostiteljicah povečala nasilje nad begunci in njihova diskriminacija;
- L. ker je Bližnji vzhod zajela huda zima in je Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce okrepil zimsko pomoč z vzpostavitvijo 206 milijonov ameriških dolarjev vrednega zimskega načrta za pomoč milijonom ranljivih ljudi v regiji; ker morajo kljub prizadevanjem mnogi begunci živeti v nedokončanih stavbah in neustreznih zatočiščih, v katerih so izpostavljeni temperaturam pod ničlo, močnemu sneženju in vetru; ker je približno 740 000 notranje razseljenih Iračanov nastanjenih v neprimernih bivališčih, cilj Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce pa je z zimsko pomočjo v Iraku doseči 600 000 od teh razseljenih oseb;
- M. ker Unicef 916 000 otrokom v Siriji, Iraku, Libanonu, Jordaniji in Turčiji dostavlja zimsko pomoč, ki bi morala doseči 1,3 milijona otrok; ker so v okviru Unicefa in Svetovnega programa za hrano januarja 2015 začeli kampanjo zimske pomoči v gotovini, da bi za 41 000 ranljivih begunskih otrok v begunskih taboriščih Zatar in Azrak zagotovili 14 jordanskih dinarjev, da bi jim lahko njihova družina kupila zimska oblačila;
- N. ker poročilo Odbora Združenih narodov za pravice otrok, ki je bilo objavljeno 4. februarja 2015, navaja, da so otroci uporabljeni kot živi ščiti in za samomorilske bombne napade, da jih mučijo in prodajajo kot sužnje; ker se poroča tudi o številnih primerih množičnih usmrtitev dečkov, obglavljanj, križanj in živih pokopov;
- O. ker se z dvigom temperature poveča nevarnost epidemij, povezanih s katastrofalnimi higienskimi razmerami in omejenim dostopom do neoporečne pitne vode, še zlasti v naseljih v skupni uporabi in neformalnih naseljih;
- P. ker je bil Svetovni program za hrano (WFP) zaradi mednarodne krize financiranja 1. decembra 2014 prisiljen opustiti pomemben program pomoči v hrani za več kot 1,7 milijona sirskih beguncev; ker je WFP po nujnem pozivu zbral 88 milijonov ameriških dolarjev in je lahko nudil pomoč v hrani beguncem v Libanonu, Jordaniji, Egiptu in Turčiji; ker po ocenah WFP 2,8 milijona ljudi v Iraku trenutno potrebuje pomoč v hrani; ker je samo WFP nujno potreboval 214,5 milijona ameriških dolarjev za svoje operacije v Siriji in regiji, od tega je bilo 112,6 milijona ameriških dolarjev potrebnih za zadostitev potrebam po pomoči v hrani za naslednje štiri mesece;
- Q. ker se je po navedbah Organizacije za prehrano in kmetijstvo proizvodnja pšenice na območju, ki je pod nadzorom IS, zaradi konflikta, nizkih količin padavin in pomanjkanja goriva bistveno zmanjšala;
- R. ker udeleženi v konfliktu človeško trpljenje uporabljajo kot vojno orožje ter kradejo in nezakonito trgujejo s proizvodi za pomoč in s tem kršijo ženevske konvencije;
- S. ker je organizacija *Human Rights Watch* novembra 2014 ocenila, da je IS od napadov v

začetku avgusta 2014 ugrabila in/ali ubila več kot 3133 jazidov, tudi otrok; ker je več kot 50 000 jazidov razseljenih in je 300 ugrabljenim, med katerimi so predvsem ženske in otroci, uspelo pobegniti iz ujetništva IS; ker so jazidske ženske žrtve sistematičnega spolnega nasilja in zaslužnjevanja; ker naj bi po nedavnih poročanjih ženske, potem ko so bile posiljene ali prisiljene v poroko z bojevniki IS, storile samomor; ker so tudi moški storili samomor, potem ko so bili prisiljeni gledati posilstvo svojih žena in hčera;

- T. ker prepotrebna posebna psihološka pomoč za žrtve konflikta, tudi žrtve posilstev, ni na voljo;
- U. ker očitno primanjkuje storitve spolnega in reproduktivnega zdravja za pomoč pri spolnem nasilju in nasilju na podlagi spola;
- V. ker večina begunskih otrok in razseljenih otrok nima dostopa do izobraževanja;
- W. ker je po navedbah Komisije približno 276 000 beguncev poskušalo nezakonito vstopiti v EU, večina od njih se je podala na nevarno potovanje prek Sredozemskega morja; ker sta po navedbah mednarodnih organizacij skoraj 2 % beguncev na poti utonila; ker kriminalne organizacije begunce proti EU prevažajo s samodejno krmiljenimi „ladjami duhov“;
- X. ker je 9. decembra 2014 v Ženevi potekala konferenca o ponovni naselitvi, na kateri so se vlade zavezale, da bodo sprejele 100 000 sirskih beguncev; ker prispevki glede na potrebe po ponovni naselitvi po navedbah Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce še vedno ne bodo zadostovali;
- Y. ker so EU in države članice od začetka konflikta Sircem v njihovi državi in beguncem v državah gostiteljicah namenile več kot 3,3 milijarde evrov za pomoč in obnovo; ker so bile EU in njene države članice samo v letu 2014 druge največje donatorice humanitarne pomoči Iraku in so zagotovile 163 milijonov evrov; ker je bil na prošnjo iraške vlade sprožen tudi mehanizem Evropske unije za civilno zaščito;
- Z. ker je EU za obravnavanje humanitarnih potreb porabila več, kot je predvidevala, in ker sredstva, h katerim so se zavezale številne tretje države, niso bila vedno tudi dejansko nakazana;
- AA. ker mednarodna skupnost kljub različnim pozivom ne more zadostiti potrebam Sircev in Iračanov ter držav, ki so sprejele begunce; ker je po navedbah pomočnice generalnega sekretarja Združenih narodov za humanitarne zadeve Kjung Va Kang je za operacije Združenih narodov na voljo premalo finančnih sredstev, saj so prejeli le 39 % od potrebnih 2,3 milijarde ameriških dolarjev; ker je po navedbah Urada visokega komisarja Združenih narodov za begunce na tem območju še vedno zelo težko nuditi ustrezno pomoč civilistom in beguncem;
- AB. ker dostop do nujne pomoči in njeno zagotavljanje osebam, ki se še vedno nahajajo na konfliktnih območjih in so ogrožene v številnih delih Iraka, ostaja pomembna prednostna naloga;
- AC. ker se mora mednarodna skupnost sorazmerno odzvati na vojaška prizadevanja, da bi

omilili trpljenje civilistov, ki so ujetniki v konfliktnih razmerah;

- AD. ker je treba vse udeležene v konfliktu vključiti, da se tako omogoči neoviran, načelen humanitarni dostop do vseh prizadetih območij in notranje razseljenih oseb, beguncev in skupnosti, ki jih je konflikt prizadel, na težko dostopnih območjih;
- AE. ker morajo agencije Združenih narodov, ki izvajajo humanitarne programe, zagotoviti bolj celosten in stroškovno bolj učinkovit odziv na potrebe vseh zadevnih prebivalcev;
- AF. ker bosta pravica in sprava potrebni kot sestavni del pokonfliktnih ukrepov, pa tudi za prizadevanja za vzpostavitev vključujočega, reprezentativnega in demokratičnega upravljanja;
1. odločno obsoja grozljivo, sistematično in vsesplošno kršenje človekovih pravic in zlorabe, ki jih izvajajo Asadov režim in teroristi IS v Iraku in Siriji, med drugim usmrtitve talcev, vsa dejanja nasilja nad ljudmi zaradi njihove veroizpovedi ali etnične pripadnosti ter nasilje nad ženskami in pripadniki LGBT; obžaluje vzpostavitev nezakonitih, tako imenovanih islamskih sodišč na območju, ki je pod nadzorom IS; ponovno izraža svojo absolutno obsodbo mučenja; izreka iskreno sožalje žrtvam grozodejstev, ki jih izvaja IS, in poziva k takojšnji izpustitvi vseh talcev; odločno obsoja dejstvo, da IS zlorablja otroke;
 2. poudarja, da vojna v Siriji in nedavna grožnja IS pomenita resno nevarnost za prebivalce Iraka in Sirije ter za širši Bližnji vzhod; poziva EU, naj predloži celovito regionalno strategijo, s katero bi lahko premagali IS, in prispeva k skupnim prizadevanjem za omilitev humanitarne krize in končanje konflikta v Siriji in Iraku; želi spomniti, da je potreben usklajen odziv za uskladitev vseh vidikov udeležbe in za podporo državam gostiteljicam, med drugim v obliki vojaške, humanitarne, razvojne in makroekonomske pomoči;
 3. podpira svetovno kampanjo proti IS in pozdravlja zavezo koalicijskih partnerjev, da bodo sodelovali v okviru skupne, večstranske in dolgoročne strategije za zmago nad IS; poudarja, da bi morala biti pomoč, ki bi državam regije omogočila boj proti nasilnemu ekstremizmu, skupaj z instrumenti, s katerimi bi se odzvali na financiranje terorizma, del te strategije;
 4. meni, da so humanitarne razmere beguncev zaskrbljujoče, in poziva mednarodno skupnost, naj zagotovi takojšen, jasen in učinkovit humanitaren odziv na krizo ter naj prizna skokovito povečanje obsega humanitarnih potreb in da mednarodna skupnost vse težje zagotavlja sredstva za pomoč;
 5. poudarja medsebojno povezanost konfliktov, človeškega trpljenja in radikalizacije;
 6. poudarja, da je zaščita civilistov v okviru celovite regionalne strategije osrednjega pomena in da je treba ločevati med humanitarnimi prizadevanji na eni strani in vojaškimi/protiterorističnimi prizadevanji na drugi;
 7. poziva mednarodno skupnost, naj svoja prizadevanja v zvezi z zagotavljanjem humanitarne pomoči podvoji; poziva EU, naj razmisli o tem, da bi dala pobudo za sklic

- donatorske konference, in pritisne na vse donatorje, da bodo spoštovali svoje zaveze in hitro dostavili obljubljeni pomoč; pozdravlja zaveze držav članic EU, ki so največje donatorice finančne pomoči, in njihove obljube za prihodnost; poziva k povišanju prispevkov EU za humanitarne programe Združenih narodov in k okrepitvi sodelovanja EU z mednarodnimi organizacijami;
8. poudarja, da mora biti zaradi obsega krize brez primere prednostna naloga EU in mednarodne skupnosti na splošno lajšanje trpljenja milijonov Sircev in Iračanov, ki potrebujejo zatočišče, hrano in zdravila;
 9. obsoja stalno oviranje prizadevanj za razdeljevanje humanitarne pomoči in poziva vse udeležene v konfliktu, naj spoštujejo splošne človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo, in še zlasti IS in Asadov režim, naj na vse možne načine olajšata zagotavljanje humanitarne pomoči, tudi čez meje in konfliktne linije, in naj zagotovita celovitost civilnih struktur in varnost vsega medicinskega osebja in humanitarnih delavcev v skladu z različnimi resolucijami varnostnega sveta Združenih narodov o tem;
 10. je prepričan, da morata biti takojšnja humanitarna pomoč in zaščita v ospredju dolgoročnih strategij za končanje konflikta in v podporo socialno-ekonomskim pravicam ter možnostim za preživljanje za povratnike, notranje razseljene osebe in begunce, tudi ženske, da bo vodstvo in sodelovanje boljše, s tem pa bi okrepili njihovo vlogo in jim omogočili izbiro trajnih rešitev, ki bodo ustrezale njihovim potrebam; meni, da je treba obravnavati tudi posebna tveganja in potrebe različnih skupin žensk in otrok, ki so tarča različnih, prepletajočih se oblik diskriminacije;
 11. poziva Komisijo in države članice EU, naj sprejmejo konkretne ukrepe, s katerimi bodo obravnavale položaj žensk in deklet v Iraku in Siriji, in zagotovijo njihovo svobodo in spoštovanje njihovih temeljnih pravic ter sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo preprečile izkoriščanje in zlorabo žensk in otrok ter nasilje nad njimi, zlasti prisilne poroke deklet; je zlasti zaskrbljen zaradi porasta vseh oblik nasilja nad ženskami, ki jih pripadniki IS zapirajo, posiljujejo, spolno zlorabljujejo in prodajajo;
 12. poziva k oblikovanju proračunske vrstice in programov za celovito obravnavo zdravstvenih/psiholoških in socialnih potreb oseb, ki so v sedanjem konfliktu preživele spolno nasilje in nasilje na podlagi spola;
 13. priporoča, da se v ospredje ponovno postavi dostop do izobraževanja, prilagojenega posebnim potrebam, ki so nastale zaradi sedanjega konflikta;
 14. poziva mednarodne humanitarne agencije, ki so dejavne v Iraku in Siriji, tudi agencije Združenih narodov, naj v večjem obsegu nudijo zdravstvene in svetovalne storitve, vključno s psihološkim zdravljenjem in podporo, razseljenim osebam, ki so ubežale pred napredovanjem IS, pri tem pa naj posebno pozornost namenijo potrebam najbolj ranljivih prebivalcev, tj. žrtvam, ki so preživele spolno nasilje, in otrokom;
 15. poziva države članice EU, naj izpolnjujejo svoje mednarodne obveznosti glede sprejema in obdelave prošelj za azil vse večjega števila sirskih begunccev, ki tvegajo svoje življenje, da bi prišli v Evropo; poziva EU, naj prepreči smrtonosna potovanja prek Sredozemskega morja, zlasti z ukrepanjem proti tihotapcem in trgovcem z ljudmi;

poziva EU, naj okrepi nadzor na zunanjih mejah;

16. poudarja, da so nestabilne razmere v Siriji, ki jih je povzročila predvsem surova vojna Asadovega režima zoper lastno prebivalstvo, omogočile vzpon IS; je zaskrbljen zaradi vse večje vpletenosti skrajnih islamskih skupin in tujih borcev v konflikt v Siriji, porasta versko in etnično motiviranega nasilja v državi ter nadaljnje razdrobljenosti in notranjih nesporazumov znotraj zmerne opozicije; navaja, da je za trajno rešitev nujno potrebna politična tranzicija prek vključujočega političnega procesa pod sirskim vodstvom in s podporo mednarodne skupnosti; poziva EU, naj v ta namen prevzame pobudo za diplomatska prizadevanja;
17. poziva novo iraško vodstvo, naj izpolni svojo zavezo glede vključujoče vlade, ki bo zastopala legitimne interese vseh Iračanov in obravnavala njihove nujne humanitarne potrebe;
18. podpira zahtevo, ki jo je svet za človekove pravice naslovil na Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice, o nujni napotitvi misije v Irak, ki bo preiskala kršitve in zlorabe mednarodnega prava o človekovih pravicah, za katere so odgovorne IS in z njo povezane teroristične skupine, ter se seznanila z dejstvi in okoliščinami teh zlorab in kršitev, da bi preprečili nekaznovanost in zagotovili, da bodo storilci za ta dejanja odgovarjali;
19. poziva k vzpostavitvi mehanizma, s katerim bi dokumentirali pričanja žrtev, da bi storilcem lahko sodili pred mednarodnimi sodišči ali lokalnimi sodišči za vojne zločine;
20. prosi za enake ukrepe za prevzem odgovornosti za vse udeležene v konfliktu in pravno podporo za vse žrtve teh vsesplošnih kršitev; meni, da je nadvse pomembna zaščita civilistov, ki so ujetniki nasilja in se ne morejo zateči v zatočišča oziroma nimajo dostopa do življenjsko pomembne humanitarne pomoči;
21. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, vladi in svetu predstavnikov Iraka, regionalni vladi Kurdistana, generalnemu sekretarju Združenih narodov, svetu Združenih narodov za človekove pravice in vsem udeleženi v konfliktu v Siriji.